

Posudek na bakalářskou práci Pavla Bobka „Parlamentní činnost Henleinovy Sudetoněmecké strany 1935-1938: Příklad fungování antisystémové strany v parlamentní demokracii“. UK FSV 2007

Do poměrně bohatého spektra odborné literatury o krátkém, nicméně z hlediska politického vývoje 1. československé republiky nesporně důležitém období existence Sudetoněmecké vlastenecké fronty/Sudetoněmecké strany vnesl autor nesporně nový prvek. I když rešerše pramenů a zejména odborné literatury k vývoji strany možná poněkud zůstala za očekáváním, lze zcela jistě uznat, že jeho pokus analyzovat její parlamentní činnost pomocí interpretačních přístupů moderní politologie přinesl zajímavý interdisciplinární pohled na problematiku. Zdůraznit je nutné především samostatným přístupem autora k tématu i jeho schopnost čtivě a na velmi solidní stylistické úrovni zformulovat výsledný text – tím práce nepochybně překračuje běžný průměr bakalářských prací.

Lze litovat, že autor při zpracování práce nevyužil dvou publikací o parlamentní činnosti SdP, které strana vydala ve 30. letech (Die SdP im Parlament. Ein Jahresbericht 1935/36, Karlsbad 1937, Volksvertreter an der Front. Die SdP im Parlament – zweiter Teil. Bericht für das Arbeitsjahr 1936/37, Karlsbad 1938). Zprávy jsou sice poměrně plakativní sebe prezentací strany, ale obsahují některé „zákulisní“ detaily a hlavně shrnují pohled SdP na nejdůležitější problémy doby – jejich využití by autorovi v řadě ohledů ulehčilo práci.

Jak již bylo zmíněno, určitou slabinou práce je vyhodnocení historické sekundární literatury. Jednak může místy rušit až nekritické spoléhání se na vývody P. Marka. Např. tvrzení, že se SdP snažila koncentrovat proudy na německé pravici (s. 8), je historické realitě poměrně vzdáleno – hnutí či později strana měly v tomto ohledu větší, řekněme celonárodní ambice. Podobně mám pocit, že systém Nachbarschaften (s. 8) byl do stranické organizace zaveden až v roce 1938. Zde by se spíše vyplatilo podívat se do publikovaných stanov SdP (Satzungen der Sudetendeutschen Heimatfront, Karlsbad 1934), než se spoléhat na sekundární literaturu příručkového charakteru. Přiznám se, že skeptičtěji bych pohlížel na fenomén německého neoaktivismu, který spíše než reálným politickým proudem byl v podstatě mediálním výtvorem; navíc mně není známo, že by to byli právě mladí politikové aktivistických stran, kteří iniciovali jednání vedoucí k tzv. únorové dohodě 1937 (s. 13). Analyzuje-li autor činnost poslaneckého klubu SdP, neměl by opominout i některé jeho zvláštnosti, na které upozorňoval i dobový tisk. Např. skutečnost, že Henlein (podobně jako ve 20. letech Hitler v Německu), ve volbách nekandidoval a tedy neměl obvyklý demokratický politický mandát. Bizarní a v tisku dosti uštěpačně komentovaná byla i teatrální

přísaha poslanců a senátorů SdP složená do Henleinových rukou v po volbách v roce 1935 apod. V souvislosti s charakteristickou poslaneckého klubu by se určitě hodilo věnovat poněkud více pozornosti oběma jeho šéfům, R. Sandnerovi a E. Kundtovi, i roli K.H.Franka v parlamentním životě strany.

Se zřetelem k okolnosti, že autorovou ambicí nebylo napsat ryze historickou práci, lze shora uvedené výtky chápat spíše jako okrajové nebo jako podněty k zamyšlení či doplnění. Jak bylo naznačeno v úvodu posudku, práce zcela určitě splňuje nároky kladené na bakalářskou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě; navrhuji ji klasifikovat stupněm „výborně“.

12.6.2007

